

**KANCELARIA
RADCÓW PRAWNYCH CIC**
Danuta Pikor, Michał Behnke Sp. p.

„Innowacyjne źródło węgla dla wspomagania denitryfikacji w komunalnych oczyszczalniach ścieków”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka

EKSPERTYZA PRAWNA W ZAKRESIE PROCEDURY UMOŻLIWIAJĄCEJ LOKOWANIE WYKORZYSTANYCH SUBSTANCJI Z DESTYLARNI

Zamawiający:

Politechnika Gdańska
Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska
ul. Narutowicza 11/12
80-233 Gdańsk

Wykonawca:

Kancelaria Radców Prawnych „CIC”
Danuta Pikor, Michał Behnke Sp. z o.o.
ul. Śląska 50/6
81-310 Gdynia

Gdynia, marzec 2013

1 Cel ekspertyzy

Niniejsza ekspertyza jest elementem projektu pod nazwą „Innowacyjne źródło węgla dla wspomagania denitryfikacji w komunalnych oczyszczalniach ścieków” i została przygotowana na zlecenie Politechniki Gdańskiej Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska.

Celem sporządzonej ekspertyzy prawnej jest przedstawienie procedur wynikających z przepisów prawa dzięki, którym można lokować wykorzystanie następujących substancji z destylarni: pozostałości z produkcji w destylarni w postaci frakcji dolnej z destylacji frakcyjnej, tzw. **oleje fuzlowe**; pozostałości z produkcji w destylarni w postaci frakcji górnej z destylacji frakcyjnej, tzw. **porektyfikat** oraz pozostałości z fermentacji prowadzonej w gorzelnii w postaci **odcieków z odwadniania oddestylowanego wywaru pofermentacyjnego**.

Analiza ta odnosi się przede wszystkim do uwarunkowań prawnych wynikających z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z dnia 8 stycznia 2013 r.) (z uwzględnieniem orzecznictwa odnoszącego się do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U.2010.185.1243 j.t. ze zm.) dalej nazywana *ustawą o odpadach* oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 312 z 22.11.2008, str. 3 ze zm.) (z uwzględnieniem orzecznictwa odnoszącego się do tej dyrektywy i poprzedzającej ją dyrektywy 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie odpadów (Dz.U.U.E.L.2006.114.9 ze zm.) i poprzedzającej ją dyrektywy Rady z dnia 15 lipca 1975 r. w sprawie odpadów (75/442/EWG) (Dziennik Urzędowy L 194, 25/07/1975 P. 0039 – 0041 ze zm.)).

2 Opis wybranych procesów zachodzących w destylarni oraz substancji powstających w trakcie tych procesów

Zgodnie z tym co zostało przedstawione w poprzednim rozdziale, przedmiotem niniejszej analizy są trzy substancje:

- odcieki z odwadniania oddestylowanego wywaru pofermentacyjnego,
- oleje fuzlowe,
- porektyfikat.

W celu rozważenia możliwych ścieżek proceduralnych postępowania z tego typu substancjami, w kontekście ich dalszego użytkowania przez oczyszczalnie ścieków, poniżej przedstawiono specyfikę ich powstawania.

W przemyśle gorzelnicznym w Polsce, występują powszechnie dwa rodzaje zakładów – gorzelnie i destylarnie. W gorzelniach następuje fermentowanie cukrów (do fermentacji wykorzystuje się ziemniaki, buraki, zboża, owoce, i inne rośliny uprawne zawierające cukry; produkty pofermentacyjne wykorzystywane są jako nawóz lub pasza dla zwierząt hodowlanych) zwykle pochodzenia roślinnego, do alkoholu etylowego, przy pomocy drożdży. Drożdże są autotrofami chemosyntetyzującymi, tzn. odżywiają się solami mineralnymi jak rośliny, ale energię czerpią z utlenienia cukrów, a nie z fotosyntezy. Utlenianie to może przebiegać w warunkach tlenowych jak i beztlenowych. W warunkach beztlenowych końcowymi produktami są dwutlenek węgla i alkohol etylowy. Uzyskuje się mieszaninę zawierającą różne produkty pofermentacyjne i do kilkunastu procent alkoholu etylowego. W gorzelniach następuje też pierwsza destylacja, dzięki której uzyskuje się produkt o nazwie spirytusu surowego lub spirytusu rolniczego.

Produkt ten jest następnie wykorzystywany w destylarniach, gdzie na drodze rektyfikacji uzyskuje się ostatecznie spirytus o znacznej czystości.

Odcieki z odwadniania oddestylowanego wywaru pofermentacyjnego

Odcieki z odwadniania oddestylowanego wywaru pofermentacyjnego nazywane są również wywarem pogorzelnianym. Stanowią one pozostałość po pierwszej destylacji do której doszło w gorzelnii. W czasie tego procesu powstaje surowy alkohol, popularnie nazywany surówką oraz wywar, z którego następnie jest wydzielana frakcja stała, czyli młuto przeznaczone dla zwierząt oraz frakcja ciekła, czyli odcieki. Wywar pogorzelniany zawiera różne pozostałości po mieszaninie, która uległa fermentacji, a z której oddestylowano alkohol.

Oleje fuzlowe

Oleje fuzlowe są produktem ubocznym powstającym w destylarni w trakcie procesu rektyfikacji surowego alkoholu. Stanowią one część destylatu, która zebrana się w dolnej części kolumny rektyfikacyjnej. W skład olei fuzlowych wchodzi: alkohol etylowy, wyższe alkohole (amylowy, propylowy i butylowy), kwasy organiczne i gliceryna, a także wiele innych domieszek. Oleje te bywają spalane w kotłowniach przyzakładowych – w gorzelniach i destylarniach.

Porektyfikat

Porektyfikat, podobnie jak oleje fuzlowe, jest produktem ubocznym powstającym w destylarni w trakcie procesu rektyfikacji surowego alkoholu. W odróżnieniu od olei fuzlowych, porektyfikat zbiera się w górnej części kolumny rektyfikacyjnej. Stanowi on dosyć mocno zanieczyszczony alkohol etylowy zawierający estry, aldehydy i metanol. Zazwyczaj jest on wykorzystywany do produkcji płynu do spryskiwaczy.

3 Procedura prawna umożliwiająca lokowanie wykorzystanych substancji z gorzelni i destylarni

Dla omawianych substancji może zaistnieć sytuacja, w której gorzelnie lub destylarnie uznają je za produkt, co wymaga spełnienia odpowiednich przepisów prawnych. Na chwilę obecną wydaje się jednak, że żadna z omawianych substancji nie uzyskała statusu produktu. W związku z tym odcieki z odwadniania oddestylowanego wywaru pofermentacyjnego są odpadem powstającym w gorzelniach, natomiast oleje fuzlowe oraz porektyfikat są odpadem powstającym w destylarniach. Na podstawie przeprowadzonej analizy procesu powstawania odpadu w gorzelniach i destylarniach należy stwierdzić, iż możliwymi ścieżkami proceduralnymi postępowania z tego typu substancjami, wynikającym z przepisów o odpadach, w kontekście ich dalszego użytkowania przez oczyszczalnie ścieków są:

- uznanie tych substancji za odpad,
- przyjęcie założenia, że odpady te będą spełniały wymagania dla zaklasyfikowania ich jako produktu ubocznego,
- przyjęcie założenia, że odpady te będą spełniały wymagania jak dla odpadów, które utraciły status odpadu.

3.1 Uznanie substancji za odpad

Jedną z procedur formalnych przekazania produktów ubocznych powstałych w gorzelni lub destylarni jest uznanie tych substancji za odpad. Zgodnie z ustawą o odpadach przez odpad rozumie się każdą substancję lub przedmiot, których

posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany. Zgodnie z katalogiem odpadów zawartym w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów. (Dz.U.2001.112.1206) omawiane produkty uboczne destylacji i rektyfikacji należy zakwalifikować do grupy **02 07 Odpady z produkcji napojów alkoholowych i bezalkoholowych (z wyłączeniem kawy, herbaty i kakao)**. W odniesieniu do poszczególnych podgrup oleje fuzlowe i porektyfikat należy uznać za odpad o kodzie **02 07 02 Odpady z destylacji spirytualiów**, natomiast odcieki z odwadniania oddestylowanego wywaru pofermentacyjnego można zaklasyfikować jako **02 07 80: Wytłoki, osady moszczowe i pofermentacyjne, wywar lub ewentualnie 02 07 99: Inne niewymienione odpady**.

W sytuacji, kiedy oczyszczalnia ścieków chce pozyskać od destylarni, czy też gorzelnii wskazane powyżej odpady, jest ona zobowiązana uzyskać zezwolenie na przetwarzanie odpadów. Takie zezwolenie jest wydawane w drodze decyzji, przez organ właściwy odpowiednio ze względu na miejsce przetwarzania odpadów. W przypadku omawianej sytuacji dla mniejszych oczyszczalni ścieków organem właściwym wydającym decyzję będzie starosta. Może również zaistnieć sytuacja, kiedy organem właściwym dla wydania tego pozwolenia będzie marszałek województwa. Taka sytuacja może zaistnieć wówczas, gdy dane przedsiębiorstwo zaliczane jest do grupy przedsiębiorstw mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsiębiorstw mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.2010.213.1397) do przedsiębiorstw mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się m.in. instalacje do oczyszczania ścieków przewidziane do obsługi nie mniej niż 100 000 równoważnych mieszkańców (RLM) w rozumieniu art. 43 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. nr 239, poz. 2019, z późn. zm.5). W związku z tym, gdy wniosek o zezwolenie na przetwarzanie odpadów będzie dotyczył tego typu instalacji to organem właściwym do wydania tej decyzji będzie marszałek województwa.

Szczegółowe wymagania dotyczące informacji, jakie powinny zostać zawarte we wniosku o zezwolenie na przetwarzanie odpadów zostały zawarte w art. 42 ust. 2 ustawy o odpadach i zostały one uwzględnione w **Załączniku 1** Wzór wniosku o zezwolenie na przetwarzanie odpadów. W art. 43 ust. 2 ustawy o odpadach zostały natomiast wyszczególnione informacje, które muszą się znaleźć w ww. zezwoleniu. Artykuł ten należy potraktować jako wskazówkę do napisania kompletnego wniosku, co również zostało uwzględnione w **Załączniku 1**.

3.2 Odpady spełniające wymagania jak dla produktu ubocznego

Zgodnie z art. 10 ustawy o odpadach za produkt uboczny można uznać przedmiot lub substancję, która powstała w wyniku procesu produkcyjnego, którego podstawowym celem nie jest jego produkcja. Dodatkowo, aby omawiany przedmiot lub substancja mogły uzyskać status produktu ubocznego muszą one spełniać następujące warunki:

- dalsze wykorzystywanie przedmiotu lub substancji jest pewne;
- przedmiot lub substancja mogą być wykorzystywane bezpośrednio bez dalszego przetwarzania, innego niż normalna praktyka przemysłowa;
- dany przedmiot lub substancja są produkowane jako integralna część procesu produkcyjnego;
- dana substancja lub przedmiot spełniają wszystkie istotne wymagania, w tym prawne, w zakresie produktu, ochrony środowiska oraz życia i zdrowia ludzi, dla określonego wykorzystania tych substancji lub przedmiotów i wykorzystanie takie nie doprowadzi do ogólnych negatywnych oddziaływań na środowisko, życie lub zdrowie ludzi.

W sytuacji, kiedy choćby jeden z powyższych warunków nie zostanie spełniony lub przestanie być spełniany przedmiot lub substancja będzie odpadem.

Zgodnie z wymaganiami zawartymi w art. 11 ustawy o odpadach obowiązkiem wytwórcy przedmiotu lub substancji jest przekazanie do marszałka województwa zgłoszenia, które dotyczy uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny.

W omawianym zgłoszeniu powinny się znaleźć następujące informacje:

- imię i nazwisko lub nazwa podmiotu oraz adres zamieszkania lub siedziby;
- numer identyfikacji podatkowej (NIP) i numer REGON, o ile został nadany;
- określenie miejsca wytwarzania przedmiotu lub substancji przewidzianych do uznania za produkt uboczny;
- wskazanie przedmiotu lub substancji przewidzianych do uznania za produkt uboczny oraz ich masy;
- opis procesu produkcyjnego, w którym powstaje przedmiot lub substancja, i procesu, w którym zostaną one wykorzystane.

Do zgłoszenia należy również dołączyć dowody, który potwierdzą spełnienie warunków wymienionych powyżej. Za dowód taki uznaje się umowy potwierdzające wykorzystanie przedmiotu lub substancji do określonych celów albo potwierdzające właściwości przedmiotu lub substancji wyniki badań, wykonanych przez laboratoria.

Przedmiot lub substancja zostaje uznana za produkt uboczny w sytuacji, kiedy marszałek województwa w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania zgłoszenia uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny nie wyrazi sprzeciwu, w drodze decyzji.

Istotną informacją jest również zapis art. 13 ust. 1 ustawy o odpadach, który wskazuje na zakaz łącznego magazynowania produktów ubocznych i odpadów. Istnieje również zakaz magazynowania produktów ubocznych w miejscach przeznaczonych do magazynowania odpadów lub składowania odpadów.

Nie jest jasne, czy wymóg wynikający z art. 10 ustawy o odpadach:

„dana substancja lub przedmiot spełniają wszystkie istotne wymagania, w tym prawne, w zakresie produktu, ochrony środowiska oraz życia i zdrowia ludzi, dla określonego wykorzystania tych substancji lub przedmiotów i wykorzystanie takie nie doprowadzi do ogólnych negatywnych oddziaływań na środowisko, życie lub zdrowie ludzi” [podkreślenia własne]

wiąże się z koniecznością zarejestrowania substancji w systemie REACH. Nie ma w tym zakresie żadnej informacji, co do praktyki lub orzeczeń sądowych w tej sprawie. Wydaje się, że spełnienie wymagań REACH jest istotnym wymaganiem prawnym, jednak w kontekście usytuowania tego przepisu art. 10 w ustawie o odpadach i roli, jaka została nadana Marszałkowi Województwa można wnioskować, że w tym przypadku nie ma konieczności uzyskiwania rejestracji w systemie REACH dla produktu ubocznego, a ewentualny sprzeciw, który w formie decyzji może wyrazić Marszałek jest przewidywaną przez ten przepis wystarczającą i ostateczną formą nadzoru nad substancją.

3.3 Odpady, które poprzez spełnienie odpowiednich wymagań utraciły statusu odpadów

Informacje dotyczące utraty statusu odpadów zostały zawarte w art. 14 i 15 ustawy o odpadach. Z przepisów tych wynika, że określone rodzaje odpadów utracą ten status w sytuacji, gdy skutek poddania ich odzyskowi (w tym recykling) łącznie będą spełniały następujące warunki:

- przedmiot lub substancja są powszechnie stosowane do konkretnych celów,
- istnieje rynek takich przedmiotów lub substancji lub popyt na nie,
- dany przedmiot lub substancja spełniają wymagania techniczne dla zastosowania do konkretnych celów oraz wymagania określone w przepisach i w normach mających zastosowanie do produktu,
- zastosowanie przedmiotu lub substancji nie prowadzi do negatywnych skutków dla życia, zdrowia ludzi lub środowiska;
- wymagania określone przez przepisy Unii Europejskiej.

Podobnie jak w przypadku produktu ubocznego, gdy choćby jeden z wyżej wymienionych warunków nie będzie spełniony dany przedmiot lub substancja nie utraci statusu odpadu. Również w odniesieniu do magazynowania przedmiotu

lub substancji, które utracił status odpadów w art. 15 ustawy o odpadach zawarto analogiczne zapisy do tych dotyczących magazynowania produktu ubocznego.

Wątpliwość co do realności zastosowania ścieżki formalnej związanej z utratą statusu odpadu wynika z faktu, że nie ma większych wątpliwości co do interpretacji, że utrata statusu odpadu i zyskanie statusu produktu musi wiązać się z rejestracją substancji w systemie REACH. A to z kolei nie jest rozwiązanie realne ekonomicznie i organizacyjnie dla branży w jej obecnym stadium rozwoju.

**KANCELARIA
RADCÓW PRAWNYCH CIC**
Danuta Pikor, Michał Behnke Sp. p.

„Innowacyjne źródło węgla dla wspomagania denitryfikacji w komunalnych oczyszczalniach ścieków”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka

**EKSPERTYZA PRAWNA W ZAKRESIE PROCEDURY
UMOŻLIWIAJĄCEJ LOKOWANIE WYKORZYSTANYCH SUBSTANCJI
Z DESTYLARNI**

ZAŁĄCZNIK 1

**WYMAGANIA DOTYCZĄCE INFORMACJI, KTÓRE
POWINNY ZOSTAĆ ZAWARTE WE WNIOSKU
O ZEZWOLENIE NA PRZETWARZANIE ODPADÓW**

Zamawiający:

**Politechnika Gdańska
Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska
ul. Narutowicza 11/12
80-233 Gdańsk**

Wykonawca:

**Kancelaria Radców Prawnych „CIC”
Danuta Pikor, Michał Behnke Sp. z o.o.
ul. Śląska 50/6
81-310 Gdynia**

Gdynia, marzec 2013

Wymagania dotyczące informacji, które powinny zostać zawarte we wniosku o zezwolenie na przetwarzanie odpadów

Na następnych stronach przedstawiono materiał mogący służyć, jako wzorzec wniosku o wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów, który oczyszczalnia ścieków powinna złożyć do Marszałka lub Starosty, aby legalnie wykorzystywać w technologii produkty odpadowe z gorzelni. Materiał ten jest skonstruowany w oparciu o następujące wymagania wynikające z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach:

Art. 42. 2. Zezwolenie na przetwarzanie odpadów wydaje się na wniosek posiadacza odpadów. Wniosek zawiera:

- 1) numer identyfikacji podatkowej (NIP) i numer REGON posiadacza odpadów, o ile został nadany;*
- 2) wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do przetwarzania;*
- 3) określenie masy odpadów poszczególnych rodzajów poddawanych przetwarzaniu i powstających w wyniku przetwarzania w okresie roku;*
- 4) oznaczenie miejsca przetwarzania odpadów;*
- 5) wskazanie miejsca i sposobu magazynowania oraz rodzaju magazynowanych odpadów;*
- 6) szczegółowy opis stosowanej metody lub metod przetwarzania odpadów, w tym wskazanie procesu przetwarzania, zgodnie z załącznikami nr 1 i 2 do ustawy, oraz opis procesu technologicznego z podaniem rocznej mocy przerobowej instalacji lub urządzenia, a w uzasadnionych przypadkach - także godzinowej mocy przerobowej;*
- 7) przedstawienie możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie przetwarzania odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji zawodowych lub przeszkolenia pracowników oraz liczby i jakości posiadanych instalacji i urządzeń odpowiadających wymaganiom ochrony środowiska;*
- 8) oznaczenie przewidywanego okresu wykonywania działalności w zakresie przetwarzania odpadów;*
- 9) opis czynności podejmowanych w ramach monitorowania i kontroli działalności objętej zezwoleniem;*
- 10) opis czynności, które zostaną podjęte w przypadku zakończenia działalności objętej zezwoleniem i związanej z tym ochrony terenu, na którym działalność ta była prowadzona;*
- 11) określenie minimalnej i maksymalnej ilości odpadów niebezpiecznych, ich najniższej i najwyższej wartości kalorycznej oraz maksymalnej zawartości zanieczyszczeń, w szczególności PCB, pentachlorofenolu (PCP), chloru, fluoru, siarki i metali ciężkich - w przypadku zezwoleń dotyczących instalacji do termicznego przekształcania odpadów;*
- 12) informacje, o których mowa w art. 95 ust. 9 - w przypadku zezwoleń na przetwarzanie zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych dotyczących unieszkodliwiania tych odpadów;*
- 13) informacje, o których mowa w art. 98 ust. 1 - w przypadku zezwoleń na przetwarzanie dotyczących unieszkodliwiania odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów, przez ich składowanie - do ustalenia zagrożeń, jakie te odpady mogą powodować dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska;*
- 14) informacje wymagane na podstawie odrębnych przepisów.*

3. W przypadku gdy określenie rodzajów odpadów jest niewystarczające do ustalenia zagrożeń, jakie te odpady mogą powodować dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska, właściwy organ może wezwać wnioskodawcę do podania podstawowego składu chemicznego i właściwości odpadów.

4. Do wniosków, o których mowa w ust. 1 i 2, dołącza się decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku

i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, o ile jest wymagana.

5. Do wniosku o zezwolenie na przetwarzanie odpadów przez termiczne przekształcanie odpadów lub składowanie odpadów dołącza się świadectwo stwierdzające kwalifikacje kierownika odpowiednio spalarni lub współspalarni albo składowiska odpadów w zakresie gospodarowania odpadami, odpowiednie do prowadzonych procesów przetwarzania odpadów.

6. Do wniosku o zezwolenie na przetwarzanie zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych dotyczących unieszkodliwiania tych odpadów dołącza się dokumenty, o których mowa w art. 95 ust. 10.

Art. 43. 2. W zezwoleniu na przetwarzanie odpadów określa się:

- 1) numer identyfikacji podatkowej (NIP) i numer REGON posiadacza odpadów, o ile został nadany;*
- 2) rodzaj i masę odpadów przewidywanych do przetworzenia i powstających w wyniku przetwarzania w okresie roku;*
- 3) miejsce i dopuszczoną metodę lub metody przetwarzania odpadów, ze wskazaniem procesu przetwarzania, zgodnie z załącznikami nr 1 i 2 do ustawy, oraz opis procesu technologicznego z podaniem rocznej mocy przerobowej instalacji lub urządzenia, a w uzasadnionych przypadkach – także godzinnej mocy przerobowej;*
- 4) dodatkowe warunki przetwarzania odpadów, jeżeli wymaga tego rodzaj odpadów, w szczególności niebezpiecznych, lub potrzeba zachowania wymagań ochrony życia, zdrowia ludzi lub środowiska;*
- 5) miejsce i sposób magazynowania odpadów oraz rodzaj magazynowanych odpadów;*
- 6) minimalną i maksymalną ilość odpadów niebezpiecznych, ich najniższą i najwyższą wartość kaloryczną oraz maksymalną zawartość zanieczyszczeń, w szczególności PCB, pentachlorofenolu (PCP), chloru, fluoru, siarki i metali ciężkich - w przypadku zezwoleń dotyczących instalacji do termicznego przekształcania odpadów;*
- 7) informacje, o których mowa w art. 95 ust. 9 – w przypadku instalacji lub urządzeń do unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych;*
- 8) informacje wynikające z przepisów odrębnych;*
- 9) czas obowiązywania zezwolenia.*

3. Jeżeli zezwolenie na przetwarzanie odpadów jest wydawane na okres krótszy niż rok, w zezwoleniu określa się ilość odpadów przewidywanych do przetworzenia w okresie obowiązywania tego zezwolenia.

4. W zezwoleniu na przetwarzanie odpadów można dodatkowo określić uzasadnione technologicznie warunki eksploatacyjne odbiegające od normalnych oraz czas ich utrzymywania, uzasadniony względami technologicznymi.

5. W przypadku nowej instalacji do przetwarzania odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów może dodatkowo określać warunki eksploatacyjne odbiegające od normalnych na czas potrzebny do rozruchu tej instalacji i osiągnięcia przez nią mocy przerobowej, nie dłuższy niż rok.

6. Przepisu ust. 4 i 5 nie stosuje się do składowiska odpadów.

(Nazwa i adres wnioskodawcy)

.....
.....
.....

(Miejsce, data)

.....

WZÓR WNIOSKU O WYDANIE ZEZWOLENIA NA PRZETWARZANIE ODPADÓW

Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U.2013.21) zwracam się z wnioskiem o wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów

dla **Oczyszczalni ścieków w XXXXXXXX, ul. ..., NIP ..., REGON ...**

(nazwa zakładu, numer identyfikacji podatkowej (NIP) i numer REGON posiadacza odpadów)

1 Rodzaje odpadów przewidzianych do przetwarzania

Przewidziany do przetwarzania (odzysku w formie recyklingu) odpad to:

- **odcieki z odwadniania oddestylowanego wywaru pofermentacyjnego z gorzelnii.**

Na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r. w sprawie katalogu odpadów odpadowi temu należy przypisać kod odpadowy:

- **02 07 80:**

Wyłoki, osady moszczowe i pofermentacyjne, wywar

z grupy:

- **02 07:**

Odpady z produkcji napojów alkoholowych i bezalkoholowych (z wyłączeniem kawy, herbaty i kakao).

2 Masa odpadów poszczególnych rodzajów poddawanych przetwarzaniu i powstających w wyniku przetwarzania w okresie roku

W okresie roku przetwarzaniu podlegać będzie nie więcej, niż **XXXXXXXX Mg** tych odpadów.

Wprowadzenie odpadów do ciągu technologicznego oczyszczalni ścieków, oprócz skutków opisanych w dalszej części wniosku, związanych z denitryfikacją, prowadzi do wytworzenia pewnej dodatkowej masy osadu biologicznego, którą można oszacować na **XXXXXXXX Mg** odwodnionego osadu na każdy 1 Mg

wprowadzonego do ścieków odpadu. A zatem w skali roku można oszacować dodatkową ilość osadu biologicznego wytworzonego wskutek przetwarzania odpadów będących przedmiotem wniosku na XXXXXXXX Mg.

Osad biologiczny, czy ogólniej, osady z komunalnych oczyszczalni ścieków umieszczono w katalogu odpadów w grupie 19:

- „Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych”,

w podgrupie 08:

- „Odpady z oczyszczalni ścieków nieujęte w innych grupach”.

Kod odpadu - 19 08 05:

- „Ustabilizowane komunalne osady ściekowe”.

3 Miejsce przetwarzania odpadów

Miejscem przetwarzania odpadów będzie oczyszczalnia ścieków komunalnych [NAZWA] w

Oczyszczalnia przewidziana jest do obsługi nie mniej niż XXX XXX równoważnych mieszkańców w rozumieniu art. 43 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne.

4 Miejsce i sposób magazynowania oraz rodzaj magazynowanych odpadów

Odcieki z odwadniania oddestylowanego wywaru pofermentacyjnego z gorzelni będą dostarczane na teren oczyszczalni za pośrednictwem transportu własnego Zakładu, transportu gorzelni lub wynajętego transportu podmiotu zewnętrznego pracującego na zlecenie i pod nadzorem Zakładu lub gorzelni. Transport będzie odbywał się za pomocą samochodów-cystern lub za pomocą innych pojazdów dostawczych, na których umieszczone będą odpowiednio dobrane pojemniki z odciekami, np. plastikowe paleta-pojemniki typu DPPL, o pojemności 1 000 dm³.

Każdorazowe przekazanie odpadu będzie dokumentowane za pomocą Karty Przekazania Odpadu. Prowadzona będzie również odpowiednia ewidencja towarzysząca gospodarce odpadami. Ilość odpadu będzie szacowana na podstawie pojemności/objętości przyjętego odpadu.

[opcja A]

W przypadku dostawy cysterną, odcieki będą przepompowywane do zbiornika magazynowanego przeznaczonego dla tych odcieków, który zlokalizowany jest w miejscu oznaczonym na planie Zakładu literą Y. Proces przepompowywania zawsze odbywa się w obecności upoważnionego i wykwalifikowanego pracownika oczyszczalni. Zbiornik ma pojemność Q. Umieszczony jest [określić lokalizację zbiornika (wolnostojący, w pomieszczeniu, pod wiatą itp., opisać zbiornik, jak jest

zbudowany itd.]. Zbiornik zabezpieczony jest przed przelewem w następujący sposób XXXXXXXX. W razie ewentualnej awarii i przecieku odpadu na zewnątrz, układ kanalizacji wewnętrznej jest tak dobrany, że odpad przedostanie się do układu technologicznego, co będzie miało umiarkowany i tymczasowy wpływ na prowadzony proces oczyszczania ścieków.

[opcja B]

Odpady będą magazynowane na terenie oczyszczalni w pojemnikach transportowych. Jednocześnie na terenie oczyszczalni nie będzie znajdować się więcej niż XXXXXXXX Mg odpadu. Pojemniki będą magazynowane w wyznaczonych miejscach, pokazanych na planie Zakładu i opisanych tam symbolem P. [Opisać miejsca magazynowania odpadów w pojemnikach]. Miejsca magazynowania odpadów są utwardzone i zadaszone [albo: zlokalizowane wewnątrz budynku R]. W okresie zimowym zapewnia się niezamarzanie zawartości pojemników poprzez XXXXXXXX. W razie ewentualnej awarii i przecieku odpadu na zewnątrz, układ kanalizacji wewnętrznej miejsca magazynowania odpadu jest tak dobrany, że odpad przedostanie się do układu technologicznego, co będzie miało umiarkowany i tymczasowy wpływ na prowadzony proces oczyszczania ścieków.

5 Szczegółowy opis stosowanej metody lub metod przetwarzania odpadów, w tym wskazanie procesu przetwarzania zgodnie z załącznikami nr 1 i 2 do ustawy, oraz opis procesu technologicznego z podaniem rocznej mocy przerobowej instalacji lub urządzenia, a w uzasadnionych przypadkach – także godzinowej mocy przerobowej

Odpady pozyskane z gorzelni lub/oraz destylarni będą wykorzystywane w oczyszczalni ścieków komunalnych w procesie denitryfikacji. Będą one stanowiły źródło węgla poprawiające stosunek C/N w ściekach, a tym samym będą poprawiały redukcję azotanów do azotu cząsteczkowego. Wymienione odpady będą wspomagały proces usuwania azotu w ciągu głównym (komorze osadu czynnego) i odciekach z procesów przeróbki osadów.

Planowane przetwarzanie odpadów będzie zaliczane do procesów odzysku, będzie to proces *R3 Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)* (opcjonalnie proces ten można zaklasyfikować jako *R7 Odzysk składników stosowanych do redukcji zanieczyszczeń*).

Proces technologiczny, w którym będą podawane do komory osadu czynnego odpady pozyskane z gorzelni i/lub destylarni będzie opomiarowany. Kontrolą będzie podlegało dawkowanie odpadu, czyli będzie określana ilość odpadów, jaką należy dodać do ścieków, aby proces denitryfikacji był efektywny. Ilość podawanych odpadów będzie zależeć od ich składu. W związku z tym istotnym parametrem poddawany kontrolą będzie stężenie ChZT w pozyskanym odpadzie.

Ilość podawanych do procesu odpadów będzie również zależeć od właściwości ścieków surowych oraz parametrów procesowych. Parametrami poddawanymi kontroli będą: formy azotu w ściekach surowych, formy azotu w ściekach po komorze nitrifikacji, zawartość tlenu, ChZT.

Badania będą prowadzone w zakładowym laboratorium chemicznym.

Oczyszczalnia przewidziana jest do obsługi nie mniej niż XXX XXX równoważnych mieszkańców w rozumieniu art. 43 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne. Oznacza to, że roczny ładunek zanieczyszczeń możliwy do przyjęcia przez oczyszczalnię wynosi XXXXXXX, a hydrauliczna przepustowość oczyszczalni wynosi w skali rocznej XXXXXXX m³. Możliwa do zastosowania/przetworzenia ilość odpadu wynosi w skali rocznej XXXXXXX Mg.

6	Przedstawienie możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie przetwarzania odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji zawodowych lub przeszkolenia pracowników oraz liczby i jakości posiadanych instalacji i urządzeń odpowiadających wymaganiom ochrony środowiska
----------	---

Należyte wykonywanie działalności w zakresie przetwarzania odpadów będzie zapewnione poprzez prowadzenie procesów przez odpowiednio wykwalifikowanych pracowników. [Krótki opis kompetencji personelu wraz ze szkoleniami i innymi informacjami, które mogą świadczyć o ich doskonaleniu.]

Możliwości techniczne instalacji potwierdzone zostały przez jej wieloletni czas działania i osiągnięte wyniki w zakresie oczyszczania ścieków. W załączeniu wyniki pomiarów jakości ścieków z ostatnich 2 lat. Układ technologiczny oczyszczalni składa się z następujących obiektów i procesów: [krótki opis].

Możliwość zastosowania odpadów do wspomagania procesu nitrifikacji została zbadana i wykazana w praktyce w badaniach prowadzonych przez Politechnikę Gdańską w ramach programu „Innowacyjne źródła węgla dla wspomagania denitrifikacji w komunalnych oczyszczalniach ścieków”, którego wyniki dostępne są na stronie: www.incas.pl. [dodać załącznik potwierdzający wyniki badań].

Ponadto do utrzymywania właściwej jakości prowadzonych procesów oraz odpowiedniej kompetencji personelu stosowane są wdrożone w oczyszczalni systemy zarządzania, takie jak [wymienić]. W kontekście wymagań art. 147a ustawy Prawo ochrony środowiska istotna jest informacja, iż laboratorium zakładowe jest również objęte systemem zarządzania jakością.

7 Oznaczenie przewidywanego okresu wykonywania działalności w zakresie przetwarzania odpadów

Wnioskodawca określa przewidywany okres wykonywania działalności w zakresie przetwarzania odpadów jako bezterminowy.

8 Opis czynności podejmowanych w ramach monitorowania i kontroli działalności objętej zezwoleniem

W odniesieniu do czynności podejmowanych w ramach monitorowania i kontroli działalności objętej zezwoleniem, poza działaniami opisanymi w punkcie 5 Wnioskodawca będzie prowadził ewidencję przyjmowanych odpadów. Ewidencja będzie realizowana przez zastosowanie Kart przekazania odpadu oraz Kart ewidencji odpadu.

[Można opisać szczegółowo pełen monitoring oczyszczalni, a w szczególności monitoring procesów biologicznych.]

9 Opis czynności, które zostaną podjęte w przypadku zakończenia działalności objętej zezwoleniem i związanej tym ochrony terenu, na którym działalność ta była prowadzona

W przypadku zakończenia działalności objętej zezwoleniem Wnioskodawca zobowiązuje się wykorzystać do końca odpad zgodnie z zezwoleniem, jeśli pozostał on w zbiornikach lub przekazać go do uprawnionego odbiorcy.

10 Informacje wymagane na podstawie odrębnych przepisów

Zastosowanie wskazanych odpadów w oczyszczalni ścieków komunalnych ma doprowadzić do efektywnego prowadzenie procesu denitryfikacji, przez co możliwe będzie osiągnięcie dopuszczalnego stężenia parametru określającego ilość azotu w ściekach na odpływie z oczyszczalni na poziomie nie większym niż XXXXXXXX mg/dm³. Wielkość ta będzie mierzona zgodnie zasadami przedstawionymi w punkcie 5 Wniosku.

(Podpis wnioskodawcy)

.....

Załączniki do wniosku:

- Kopia numeru NIP i REGON.
- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
- Dowód uiszczenia opłaty skarbowej.

**KANCELARIA
RADCÓW PRAWNYCH CIC**
Danuta Pikor, Michał Behnke Sp. p.

„Innowacyjne źródło węgla dla wspomagania denitryfikacji w komunalnych oczyszczalniach ścieków”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka

**EKSPERTYZA PRAWNA W ZAKRESIE PROCEDURY
UMOŻLIWIAJĄCEJ LOKOWANIE WYKORZYSTANYCH SUBSTANCJI
Z DESTYLARNI**

ZAŁĄCZNIK 2 **WYMAGANIA DOTYCZĄCE INFORMACJI, KTÓRE POWINNY ZOSTAĆ ZAWARTE W KARCIE INFORMACYJNEJ PRZEDSIĘWZIĘCIA**

Zamawiający:

Politechnika Gdańska
Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska
ul. Narutowicza 11/12
80-233 Gdańsk

Wykonawca:

Kancelaria Radców Prawnych „CIC”
Danuta Pikor, Michał Behnke Sp. z o.o.
ul. Śląska 50/6
81-310 Gdynia

Gdynia, marzec 2013

1 Wymagania dotyczące informacji, które powinny zostać zawarte w karcie informacyjnej przedsięwzięcia odnoszące się bezpośrednio do wykorzystania olei fuzlowych, porektyfikatu oraz odcieków z odwadniania oddestylowanego wywaru pofermentacyjnego w celu poprawienia efektywności procesu denitryfikacji w dużych i średnich oczyszczalniach ścieków komunalnych

Na następnych stronach przedstawiono materiał mogący służyć, jako wzorzec karty informacyjnej przedsięwzięcia, którą oczyszczalnia ścieków powinna złożyć do organu gminy wraz z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed wydaniem zezwolenia na przetwarzanie odpadów.

Materiał ten jest skonstruowany przede wszystkim w oparciu o następujące wymagania wynikające z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (**dalej: ustawa oos**):

Art. 3 ust. 1 pkt 5. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

5) karcie informacyjnej przedsięwzięcia – rozumie się przez to dokument zawierający podstawowe informacje o planowanym przedsięwzięciu, w szczególności dane o:

a) rodzaju, skali i usytuowaniu przedsięwzięcia,

b) powierzchni zajmowanej nieruchomości, a także obiektu budowlanego oraz dotychczasowym sposobie ich wykorzystywania i pokryciu nieruchomości szatą roślinną,

c) rodzaju technologii,

d) ewentualnych wariantach przedsięwzięcia, przy czym w przypadku drogi w transeuropejskiej sieci drogowej każdy z analizowanych wariantów drogi musi być dopuszczalny pod względem bezpieczeństwa ruchu drogowego,

e) przewidywanej ilości wykorzystywanej wody, surowców, materiałów, paliw oraz energii,

f) rozwiązaniach chroniących środowisko,

g) rodzajach i przewidywanej ilości wprowadzanych do środowiska substancji lub energii przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko,

h) możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,

i) obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, znajdujących się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia,

j) wpływie planowanej drogi na bezpieczeństwo ruchu drogowego w przypadku drogi w transeuropejskiej sieci drogowej.

Komentarz:

1. Konieczność uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed wydaniem zezwolenia na przetwarzanie odpadów można wywodzić z dwóch źródeł:

1.1.z uwagi na konieczność uzyskania zezwolenia na przetwarzanie odpadów w instalacji będącej przedsięwzięciem klasyfikowanym jako przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub jako przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;

1.2.z uwagi na zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego klasyfikowanego jako przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub jako przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

2. Przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (tzw. grupa I), to przedsięwzięcia wskazane w § 2 ust. 1 rozporządzenia oos, natomiast przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (tzw. grupa II), to przedsięwzięcia wskazane w § 3 ust. 1 rozporządzenia oos. Przypadki, w których zmiany dokonywane w obiektach grupy I lub grupy II są kwalifikowane jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko zostały określone w § 2 ust. 2 oraz § 3 ust. 2 rozporządzenia oos.

Rozporządzenie oos = Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Instalacja do oczyszczania ścieków przewidziana do obsługi **nie mniej niż 100 000** równoważnych mieszkańców w myśl rozporządzenia oos (**§ 2 ust. 1 pkt 40)** jest przedsięwzięciem grupy I.

Instalacja do oczyszczania ścieków innych niż wymienione w **§ 2 ust. 1 pkt 40**, przewidziana do obsługi **nie mniej niż 400** równoważnych mieszkańców w myśl rozporządzenia oos (**§ 3 ust. 1 pkt 77)** jest przedsięwzięciem grupy II.

Instalacja do przetwarzania odpadów (taka, jaką stałaby się oczyszczalnia przy wykorzystaniu odpadów z gorzelni) w myśl rozporządzenia oos (**§ 3 ust. 2 pkt 80)** jest przedsięwzięciem grupy II.

3. Omówienie argumentów na rzecz tezy, że decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach należy uzyskać z uwagi na konieczność uzyskania zezwolenia na przetwarzanie odpadów.

Zezwolenie na przetwarzanie odpadów jest obecnie jedną z decyzji, przed otrzymaniem której istnieje obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wynika to z art. 71 ust. 2 w związku z art. 72 ust. 1 pkt 21 ustawy oos:

„Art. 72. 1. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem: (...)

21) zezwolenia na przetwarzanie odpadów i zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów wydawanego na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. (...)

Art. 71 (...) 2. Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych:

1) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;

2) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. [grupa II]”

Jeżeli stosowanie odpadu wymagałoby odrębnej instalacji – to powodem dla konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dśu) jest samodzielna klasyfikacja przedsięwzięcia polegającego na odzysku odpadów:

§ 3 ust. 2 pkt 80 rozporządzenia OOS:

„instalacje związane z odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 41-47 (...)”.

Dśu byłaby potrzebna przed złożeniem wniosku o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu albo o pozwolenie na budowę tej nowej instalacji.

Jeśli stosowanie odpadu nie wymagałoby odrębnej instalacji, a to będzie w większości przypadków sytuacja oczyszczalni ścieków stosujących odpady z gorzelni do wspomagania procesów denitryfikacji, wówczas obowiązek uzyskania dśu można wywodzić:

- bezpośrednio z faktu, że zezwolenie na przetwarzanie odpadów jest obecnie jedną z decyzji, przed otrzymaniem której istnieje obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 71 ust. 2 w związku z art. 72 ust. 1 pkt 21 ustawy oos),

jeżeli wymagane byłyby przebudowa lub montaż w obrębie istniejącej oczyszczalni:

- z § 3 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia oos odnoszącego się do oczyszczalni z grupy I (§ 2 ust. 1 pkt 40 – „instalacje do oczyszczania ścieków przewidziane do obsługi nie mniej niż 100 000 równoważnych mieszkańców (...))”):

„[przedsięwzięcie] polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia wymienionego w § 2 ust. 1 i niespełniające kryteriów, o których mowa w § 2 ust. 2”,

- z § 3 ust. 1 pkt 77 rozporządzenia oos odnoszącego się do oczyszczalni z grupy II („instalacje do oczyszczania ścieków inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 40, przewidziane do obsługi nie mniej niż 400 równoważnych mieszkańców (...))”):

„[przedsięwzięcie] polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia wymienionego w ust. 1, z wyłączeniem przypadków, w których powstałe w wyniku rozbudowy, przebudowy lub montażu przedsięwzięcie nie osiąga progów określonych w ust. 1, o ile progi te zostały określone”.

4. Omówienie argumentów na rzecz tezy, że decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach należy uzyskać z uwagi na zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego.

Istotny cytat z ustawy oos:

„Art. 72. 1. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem: (...)

1a. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje także przed dokonaniem zgłoszenia budowy lub wykonania robót budowlanych oraz zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane.”

Kilka istotnych cytatów z ustawy – Prawo budowlane:

Dla obiektu w toku budowy:

„Art. 36a. 1. Istotne odstępienie od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę jest dopuszczalne jedynie po uzyskaniu decyzji o zmianie pozwolenia na budowę. (...)

5. Nieistotne odstępienie od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę nie wymaga uzyskania decyzji o zmianie pozwolenia na budowę i jest dopuszczalne, o ile nie dotyczy: (...)

6) zmiany zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, (...) oraz nie wymaga uzyskania opinii, uzgodnień, pozwoleń i innych dokumentów, wymaganych przepisami szczególnymi. (...)

Dla obiektu istniejącego:

Art. 71. 1. Przez zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części rozumie się w szczególności: (...)

2) podjęcie bądź zaniechanie w obiekcie budowlanym lub jego części działalności zmieniającej warunki: bezpieczeństwa pożarowego, powodziowego, pracy, zdrowotne, higieniczno-sanitarne, ochrony środowiska bądź wielkość lub układ obciążeń.

2. Zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części wymaga zgłoszenia właściwemu organowi. W zgłoszeniu należy określić dotychczasowy i zamierzony sposób użytkowania obiektu budowlanego lub jego części. Do zgłoszenia należy dołączyć: (...)

6. Jeżeli zamierzona zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części wymaga wykonania robót budowlanych:

1) objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia na budowę - rozstrzygnięcie w sprawie zmiany sposobu użytkowania następuje w decyzji o pozwoleniu na budowę;

2) objętych obowiązkiem zgłoszenia - do zgłoszenia, o którym mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 30 ust. 2-4. (...)"

Kryterium „zmiany warunków ochrony środowiska” jest bardzo miękkie i zawsze może być podstawą do odwołań. W związku z tym należy przyjąć, że wprowadzenie do oczyszczalni stosowania odpadu wywołuje skutki uzyskania dśu przed zgłoszeniem zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części.

Warto tu zwrócić uwagę na orzeczenia sądowe, z których wynika, że **nieodpowiednio uzgodniona zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części w trakcie użytkowania stanowi inny rodzaj samowoli budowlanej:**

„II OSK 191/09 wyrok NSA W-wa 2010.01.28

Prowadzenie robót budowlanych, które zmieniają zamierzony sposób użytkowania obiektu budowlanego lub jego części stanowi w świetle art. 36a ust. 5 pkt 6 p.b. istotne odstępstwo. Stwierdzenie tego rodzaju odstępstwa wymaga porównania funkcji, formy i konstrukcji obiektu budowlanego, rozwiązań technicznych i przede wszystkim zamierzonego sposobu użytkowania zawartych w projekcie budowlanym z rzeczywistym stanem wykonanych robót budowlanych. Nie można przyjmować, że zagadnienie to stanowić będzie przedmiot zainteresowania organu nadzoru budowlanego dopiero na etapie zawiadomienia o zakończeniu budowy lub pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego. Stwierdzenie bowiem odstępstwa w tym zakresie już na etapie wykonywania robót budowlanych stanowi podstawę do ich wstrzymania (art. 50 ust. 1 pkt 4 p.b.), a w przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 51 ust. 1 pkt 3 - do uchylecia decyzji o pozwoleniu na budowę (art. 36a ust. 2 p.b.). Zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części w trakcie użytkowania stanowi inny rodzaj samowoli budowlanej.”

5. Wybranie ścieżki opartej na uzyskaniu dśu przed uzyskaniem zezwolenia na przetwarzanie odpadów wydaje się prostsze, gdyż sprowadza się do dwóch procedur: dśu oraz zezwolenia odpadowego. Ścieżka oparta na uzyskaniu dśu przed zgłoszeniem zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego

części wiąże się z trzema procedurami: dśu, zezwolenie odpadowe, zgłoszenie zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego. Uzyskanie dśu na pierwszej ścieżce wydaje się eliminować ewentualne zarzuty, że należało uzgodnić zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego z uwagi na zmienione warunki środowiskowe, gdyż uzgodnienie tych ewentualnych zmienionych warunków środowiskowych nastąpiło w innej procedurze. Zagadnienie to nie ma oparcia w orzecznictwie – tak więc wybór ścieżki postępowania należy do oczyszczalni, jednak wybór ścieżki prostszej nie wydaje się rodzić poważnych zagrożeń. Zachowanie idące w kierunku całkowitej przezorności powinno polegać na obraniu ścieżki drugiej, związanej ze zmianą sposobu użytkowania obiektu budowlanego.

6. Można założyć, że istnieje praktycznie 100% pewność, że przedsięwzięcie zostanie potraktowane jako przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego nie stwierdzono obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Dśu wydana zostanie bez potrzeby sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko i konieczności oceny oddziaływania na środowisko. Karta informacyjna przedsięwzięcia i wnioski wraz z załącznikami będą stanowić wystarczającą podstawę dla wydania dśu.
7. Przedstawiony poniżej wzór Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia (KIP) został uzupełniony w maksymalnym wymiarze, jaki był możliwy na podstawie posiadanych informacji ogólnych. Wiele elementów KIP wiąże się z lokalizacją, z otoczeniem oczyszczalni itp. i jest na tym etapie niemożliwe do uzupełnienia. Dodatkowo w części drugiej niniejszego załącznika przedstawiono komentarze Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do Wzoru Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia, które dostępne są publicznie pod adresem:
http://bip.gdos.gov.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=170:wzory-dokumentow&catid=51:wzory-dokumentow&Itemid=90

WZÓR

KARTY INFORMACYJNEJ PRZEDSIĘWZIĘCIA

(zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – Dz. U. nr 199, poz. 1227 ze zm.)

Wniosek o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach przed uzyskaniem zezwolenia na przetwarzanie odpadów dla procesu przetwarzania odpadów (odcieków z odwadniania oddestylowanego wywaru pofermentacyjnego) w instalacji oczyszczalni ścieków polegającego na wykorzystaniu odpadu jako źródła węgla organicznego niezbędnego dla prawidłowego przebiegu procesu denitryfikacji w komorze osadu czynnego

1. Rodzaj, skala i usytuowanie przedsięwzięcia

Wnioskodawcą ubiegającym się o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach przed uzyskaniem zezwolenia na przetwarzanie odpadów dla procesu przetwarzania odpadów (odcieków z odwadniania oddestylowanego wywaru pofermentacyjnego) w instalacji oczyszczalni ścieków polegającego na wykorzystaniu odpadu jako źródła węgla organicznego niezbędnego dla prawidłowego przebiegu procesu denitryfikacji w komorze osadu czynnego jest oczyszczalnia ścieków klasyfikowana na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko jako:

przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko:

§ 2 ust. 1 pkt 40

„instalacje do oczyszczania ścieków przewidziane do obsługi nie mniej niż 100 000 równoważnych mieszkańców w rozumieniu art. 43 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. nr 239, poz. 2019, z późn. zm.5)”

albo

przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko:

§ 3 ust. 1 pkt 77

„instalacje do oczyszczania ścieków inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 40, przewidziane do obsługi nie mniej niż 400 równoważnych mieszkańców w rozumieniu art. 43 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne”

Planowane przedsięwzięcie polega na wprowadzeniu do stosowania w oczyszczalni ścieków komunalnych odcieków z odwadniania oddestylowanego wywaru pofermentacyjnego. Wprowadzenie tej substancji nie będzie wiązało się z przebudową instalacji, gdyż odcieki zastąpią dotychczas używany produkt (np. Brentag), będący źródłem węgla organicznego. [Jeśli będzie wiązało się z przebudową – należy to opisać i zwrócić uwagę na komentarz na wstępie dot. klasyfikacji przedsięwzięcia.]

Przedsięwzięcia jest zlokalizowane w XXX. Bezpośrednie sąsiedztwo stanowią: od północy XXX, od południa XXX, od zachodu XXX, od wschodu XXX.

.....
.....
.....

2. Powierzchnia zajmowanej nieruchomości i obiektu budowlanego oraz dotychczasowym sposobie ich wykorzystywania i pokryciu nieruchomości szatą roślinną

Podstawowe dane dotyczące nieruchomości

Lp.	Obręb	Nr działki	Użytek lub klasa		Powierzchnia całkowita (ha)	Właściciel (Użytkownik)
			rodzaj	pow. (ha)		
1						
2						

2.1. Dotychczasowy sposób wykorzystania nieruchomości

.....
.....
.....

2.2. Pokrycie nieruchomości szatą roślinną

.....
.....
.....

2.3. Fauna

.....
.....
.....

3. Rodzaj technologii

3.1. Charakterystyka zakresu i technologii poszczególnych działań

[Tutaj można umieścić praktycznie w całości wniosek o zezwolenie na wytwarzanie odpadów, aby wskazać na technologię, kompetencje personelu oraz monitoring].

Odpady pozyskane z gorzelni lub/oraz destylarni będą wykorzystywane w oczyszczalni ścieków komunalnych w procesie denitryfikacji. Będą one stanowiły źródło węgla poprawiające stosunek C/N w ściekach, a tym samym będą poprawiały redukcję azotanów do azotu cząsteczkowego. Wymienione odpady będą wspomagały proces usuwania azotu w ciągu głównym (komorze osadu czynnego) i odciekach z procesów przeróbki osadów.

.....
.....
.....

3.2. Przewidywane zagrożenia mogące wystąpić podczas realizacji robót budowlanych

.....
.....
.....

3.3. Sposoby eliminacji zagrożeń

.....
.....
.....

4. Warianty przedsięwzięcia

[Opisując poniższe warianty należy wskazać na możliwość stosowania produktów dostępnych na rynku, np. Brentag, jak również na możliwość niestosowania w ogóle dodatkowych źródeł węgla i na skutki dla efektywności oczyszczania ścieków.]

4.1. Niepodejmowanie realizacji przedsięwzięcia

.....
.....
.....

4.2. Wariant optymalny

.....
.....
.....

4.3. Wariant alternatywny

.....
.....
.....

4.4. Wariant najkorzystniejszy dla środowiska

Stosowanie odpadów zapewnia z jednej strony pozytywne skutki środowiskowe dla procesu oczyszczania ścieków, które można osiągnąć również przy zastosowaniu

produktów dostępnych na rynku, jednakże zastosowanie odpadów przyczynia się jednocześnie do odzysku odpadów.

.....
.....
.....

5. Przewidywana ilość wykorzystywanej wody, surowców, materiałów, paliw oraz energii

5.1. Na etapie realizacji

.....
.....
.....

5.2. Na etapie eksploatacji

.....
.....
.....

5.3. Na etapie likwidacji

.....
.....
.....

6. Rozwiązania chroniące środowisko

[W przypadku oczyszczalni ścieków i sytuacji, która jest rozpatrywana znaczenie może mieć zabezpieczenie przed wyciekiem odpadu i odpowiednio bezpieczny transport odpadów. Wszystkie pozostałe czynniki były już przedmiotem analizy, gdy dłu było uzyskiwane dla oczyszczalni ścieków jako takiej.]

6.1. Ogólne rozwiązania technologiczno- organizacyjne

.....
.....
.....

6.2. Dodatkowe rozwiązania w stosunku do wyodrębnionych form fauny i flory

.....
.....
.....

7. Rodzaje i przewidywane ilości wprowadzanych do środowiska substancji lub energii przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko

7.1. Ścieki sanitarne

.....
.....
.....

7.2. Odpady

.....
.....
.....

7.3. Hałas

.....
.....
.....

7.4. Emisja substancji do powietrza

.....
.....
.....

8. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

[Przetwarzanie odpadów nic nie zmieni w oczyszczalni w kontekście transgranicznym, a jeśli, to na korzyść z uwagi na mniejszą zawartość związków azotu w ściekach.]

9. Obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, znajdujących się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia

[Zastosowanie odpadu nie będzie miało wpływu na obszary chronione. A informację o formach ochrony przyrody można uzyskać z serwisu: www.geoportal.gov.pl po dodaniu odpowiedniej warstwy z menu. W tym celu należy otworzyć mapę zamieszczoną w serwisie, określić w polu „szukaj” lokalizację przedsięwzięcia np. Gdańsk, a następnie nacisnąć przycisk „zdefiniuj źródło danych”, później wybrać typ „WMS” i odszukać pozycję: „GDOŚ – obszary chronione” w celu dodania warstwy. Informacje na temat obszarów Natura 2000 można również znaleźć na stronach: Europejskiej Agencji Środowiskowej www.natura2000.eea.europa.eu oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska www.natura2000.gdos.gov.pl

Informację tę można pozyskać również z materiałów dostępnych w gminie, np. z raportów o oddziaływaniu na środowisko, które są dokumentami dostępnymi publicznie.]

9.1. Obszary Natura 2000

.....

.....

.....

9.2. Pozostałe obszary podlegające ochronie

.....

.....

.....

2 Wzór Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia zamieszczony na stronie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Wzór poniższej Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia pochodzi ze strony:
http://bip.gdos.gov.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=170:wzory-dokumentow&catid=51:wzory-dokumentow&Itemid=90

Karta informacyjna przedsięwzięcia

zgodnie z art. 3 ust 1 pkt 5 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199, poz. 1227 ze zm.)

1. Rodzaj, skala i usytuowanie przedsięwzięcia.

...

/W punkcie tym należy wskazać na rodzaj przedsięwzięcia zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. nr 213 poz. 1397), jego podstawowe parametry techniczne (wymiary, średnice, moc), a także lokalizację względem istniejącej zabudowy./

2. Powierzchnia zajmowanej nieruchomości, a także obiektu budowlanego oraz dotychczasowy sposób ich wykorzystywania i pokrycie szatą roślinną.

...

/W punkcie tym należy podać gabaryty planowanych obiektów budowlanych wraz ze wskazaniem jaki procent powierzchni działki zostanie wyłączony z powierzchni biologicznie czynnej (zabudowany). Ponadto konieczne jest także porównanie dotychczasowego użytkowania terenu z planowanym jego zagospodarowaniem. Należy opisać też szatę roślinną w granicach nieruchomości, a także wskazać, czy w ramach prowadzonych prac planuje się zniszczenie szaty roślinnej (należy opisać jaką roślinność zostanie zniszczona i na jakiej powierzchni, w przypadku drzew należy podać gatunek i ilość drzew przeznaczonych do wycinki)/

3. Rodzaj technologii

...

/W punkcie tym należy opisać technologię, jaka zostanie zastosowana do realizacji przedsięwzięcia. Dotyczy on tylko niektórych przedsięwzięć (instalacji). W pozostałych przypadkach należy opisać na czym będzie polegała planowana działalność/

4. Ewentualne warianty przedsięwzięcia

...

/W punkcie tym należy przedstawić informacje o ewentualnych wariantach planowanego przedsięwzięcia. Wariantowanie może dotyczyć lokalizacji przedsięwzięcia, zastosowanej technologii, rozwiązań technicznych itp.

Należy podkreślić, że w przypadku kiedy przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie przeprowadzana ocena oddziaływania na środowisko, konieczne będzie szczegółowe opisanie analizowanych wariantów (w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko), określenie ich przewidywanego oddziaływania na środowisko, a także uzasadnienie wariantu proponowanego przez wnioskodawcę. Informacje o ww. wariantach powinny uwzględniać także ich przewidywane oddziaływanie na obszary Natura 2000./

5. Przewidywana ilość wykorzystywanej wody, surowców, materiałów, paliw oraz energii

Szacunkowe zapotrzebowanie na wodę wynosi:...

Szacunkowe zapotrzebowanie na surowce wynosi:...

Szacunkowe zapotrzebowanie na paliwa wynosi:...

Szacunkowe zapotrzebowanie na energię wynosi:

- elektryczną: /.../ kW/MW
- cieplną: /.../ kW/MW
- gazową: /.../ m³/h

/Informacje tu zawarte będą wynikać zarówno z przyjętej technologii i zaprojektowanej zdolności produkcyjnej, jak również z uzgodnień zawartych pomiędzy wnioskodawcą a zakładem energetycznym, wodociągami, itp. Wskazane jest, aby szczegółowość tych danych była na poziomie założeń do projektu budowlanego lub innej dokumentacji technicznej (operatu wodnoprawnego, projektu prac geologiczno-górnictwa itp.)/

6. Rozwiązania chroniące środowisko

...

/Z punktu widzenia wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach informacje zawarte w tym punkcie będą miały kluczowe znaczenie. Należy tu wskazać działania, rozwiązania techniczne czy technologiczne, których zastosowanie ma **zapewnić, że oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia nie przekroczy standardów jakości środowiska poza granicami terenu, do którego posiada tytuł prawny inwestor lub nie spowoduje uciążliwości, tam gdzie tych standardów nie ustalono (np. w przypadku odorów)**. Rozwiązania te muszą być spójne z założeniami projektu budowlanego (lub innych dokumentów, jak operaty wodnoprawne). Oznacza to, że rozwiązania takie jak osłony przeciwhałasowe, wentylacja, elektrofiltry, instalacje do odsiarczania, odazotowania spalin, separatory, osadniki, hermetyzacja obiektu, itp. zostaną tu wymienione, jeśli urządzenia, instalacje czy technologia, która zostaną zastosowane (wskazane później w projekcie budowlanym) może powodować ponadnormatywne oddziaływanie na środowisko (w przypadku hałasu, zanieczyszczeń powietrza, zanieczyszczeń wód czy pól elektromagnetycznych)/

7. Rodzaje i przewidywane ilości wprowadzanych do środowiska substancji lub energii przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko

- ilość i sposób odprowadzania ścieków bytowych: /.../;
- ilość i sposób odprowadzania ścieków technologicznych: /.../;
- ilość i sposób odprowadzania wód opadowych z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych (parkingi, drogi, itp.): /.../;

- *rodzaj, przewidywane ilości i sposób postępowania z odpadami (segregacja, gromadzenie w szczelnych pojemnikach): /.../;*
- *ilość, rodzaje zainstalowanych i planowanych urządzeń emitujących hałas, zanieczyszczenia powietrza, odpady, ścieki, pola elektromagnetyczne lub innych elementów powodujących uciążliwości (np. odory): /.../.*

/Należy tu uwzględnić konieczność dotrzymania standardów jakości środowiska, a tam gdzie ich nie ustalono, konieczność ograniczania uciążliwości (związanej choćby z odorami)./

8. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

...

*/Punkt ten wypełnia się tylko wtedy, gdy zgodnie z Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (Dz. U. z 1999r. nr 96 poz. 1110) i art. 108 – 112 ustawy ooś zachodzą przesłanki do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym.
/*

9. Obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody znajdujące się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia

...

*/W punkcie tym należy odnieść się do wszystkich form ochrony przyrody (parki narodowe, rezerваты, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, , obszary Natura 2000, itp.), które znajdują się w pobliżu planowanego przedsięwzięcia lub mogą zostać narażone na jego oddziaływanie. W przypadku obszarów Natura 2000 **zawsze** należy wskazać odległość, w której znajdują się najbliższe obszary Natura 2000, a tam gdzie jest to uzasadnione (np. zniszczeniem), miejsca występowania siedlisk i gatunków chronionych w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Ponadto, w przypadku braku możliwości wystąpienia oddziaływania na obszary Natura 2000 **zawsze** należy ten fakt uzasadnić.*

/podpis wnioskodawcy/